

Mačke, domače živali

Človek si z mačkami deli dom že tisoče let. Njihova naloga je bila nekoč predvsem lov na miši in druge škodljivce okoli hiše. Danes mačke živijo tudi v hišah in stanovanjih, še vedno pa je veliko takih, ki svojega doma sploh nimajo.

Mačka je domača žival, ki se je udomačila pred nekaj tisočletji. Udomačevanje je dolgotrajen proces, ki traja več generacij. Z udomačevanjem neka živalska vrsta postane odvisna od človeka in brez njega ne more preživeti. To pomeni, da tudi tiste mačke, ki nimajo lastnika, preživijo le v bližini človeških naselij. Hrano iščejo v naših smeteh, zavetje pa v bližini naših domov.

Notranje, zunanje in prostoživeče

Mačke lahko v grobem razdelimo v tri kategorije:

1. tiste, ki imajo lastnika in živijo le v hiši ali stanovanju. Pravimo jim **notranje mačke**. Njihovi skrbniki jim priskrbijo hrano, jih peljejo k veterinarju, če je potrebno, skrbijo za njihovo čistočo ... Lastniki notranjih mačk vedno vedo, kje so njihove mačke – varno v stanovanju ali hiši;

2. tiste, ki imajo lastnika, živijo v hiši ali stanovanju, vendar se lahko tudi prosto potepajo. Pravimo jim **zunanje mačke**. Tudi zanje poskrbijo njihovi skrbniki. Od notranjih mačk se razlikujejo predvsem v tem, da lastniki ne vedo vedno, kje je njihova mačka;

3.

tiste, ki nimajo lastnika. Tem pravimo **prostoživeče mačke**. Te nimajo svojega doma in lastnika. Hrano si morajo običajno poiskati same. Če imajo srečo, zanje skrbijo hranitelji – prostovoljci, ki mačke hranijo. Vendar to ni enako, kot če bi imele svoj dom. Prostoživeče mačke so mačke, ki so jih ljudje zapustili, in njihovi mladiči.

Zelo pomembno je, da zunanje in prostoživeče mačke steriliziramo oziroma kastriramo, da ne bodo mogle imeti mladičev. Samo tako lahko zmanjšamo število prostoživečih mačk.

Nevarnost na vsakem koraku

Zunanjim in prostoživečim mačkam grozi veliko nevarnosti. Ko se nenadzorovano potepajo okrog, jih lahko povozi avto. Poškodujejo se lahko tudi v pretepu z divjimi ali drugimi domačimi živalmi, na primer psi. Lahko se zgodi, da zunaj pojedjo strup ali pa jih preganjajo nezadovoljni sosedi. Trpijo lahko zaradi pomanjkanja hrane, poginejo pa lahko tudi zaradi različnih bolezni.

Le 2 od 10 prostoživečih mačk dočakata starost 6 mesecev.

FOTOGRAFIJE: SHUTTERSTOCK

Skrbimo za okolje

Zunanje in prostoživeče mačke ne ogrožajo le sebe, ampak tudi svojo okolico. Mačke namreč zelo dobro lovijo. Na njihovem jedilniku se znajdejo različni manjši sesalci, na primer miši, pa tudi manjše ptice in nekateri plazilci. Miši, ptice in druge živali niso varne pred njimi niti, če imajo mačke doma dovolj hrane! Lovijo namreč tudi takrat, kadar niso lačne.

Domače mačke v Ameriki vsako leto ubijejo 3 milijarde ptičev, 1 milijardo plazilcev in 7 milijard malih sesalcev, npr. miši. Zaradi mačk je nekaj živalskih vrst celo izumrlo.

Notranje bivanje

Najbolje je, če imamo skrbniki svoje mačke ves čas pod nadzorom. To lahko zagotovimo samo tako, da jim omogočimo izključno notranje bivanje. Seveda pa ni dovolj, da mačko le zapremo v stanovanje. Omogočiti ji moramo dovolj miselne zaposlitve in izvajanje njenega naravnega vedenja, da njeno življenje ne bo dolgočasno.

Mačke praskajo, plezajo, lovijo, rade pa tudi opazujejo svojo okolico. V stanovanju jim moramo zato nastaviti različne praskalnike in plezala. Pripravimo jim različna skrivališča in ležišča na različnih višinah, od koder lahko opazujejo svojo okolico. Z mačko se tudi poigramo in pocrkljamo, življenje pa ji lahko popestrimo tudi tako, da jo na oprsnici in povodcu odpeljemo na kratek sprehod.

